

Δημήτρης Κυριάκος: Η Δύναμη της Σιωπής

Ο Δημήτρης Κυριάκος ανήκει στους καλλιτέχνες που δουλεύουν πολύ και σε βάθος σε έναν χώρο όπως η αφηρημένη ζωγραφική που ενώ μοιάζει εύκολη, όλοι γνωρίζουμε ότι είναι από τα πιο δύσκολα ήδη εξ ου και για να είναι καλή θέλει κανείς να είναι συνειδητοποιημένος. Επίσης εκείνο που με ελκύει στην δική του περίπτωση είναι ότι ενώ είναι μεταξύ επιστήμης και τέχνης-ψυχιατρικής και ζωγραφικής- εμπειριέχει και εμπειριέχεται μέσα σε αυτό, ολοκληρώνει και εν τέλει ολοκληρώνεται χωρίς να έχει μιλάει πολύ, μια και η δύναμη της σιωπής στο έργο του είναι

ισχυρότερη όλων (!) Με αφορμή την πρώτη του ατομική έκθεση στην Αθήνα και την Art Zone 42 Gallery ξετυλίγουμε το νήμα της αφήγησης...

Της Έφης Μιχάλαρου
Φωτο: Αρχείο Δημήτρη Κυριάκου

Παρόλο που η ζωγραφική πέρασε μία μεγάλη Κρίση στο παρελθόν, επανήλθε τα τελευταία χρόνια στο διεθνές προσκήνιο ακόμη πιο δυναμικά. Άλλοι πιστεύουν ότι είναι απόρροια της οικονομικής κρίσης και άλλοι ότι ποτέ δεν ξεπεράστηκε. Ποια είναι η δική σας γνώμη;

Ναι η λειτουργία της τέχνης είναι λειτουργία του συστήματος. Η τέχνη έρχεται να υπηρετήσει το σύστημα εκφράζοντας αυτό που το σύστημα έχει ανάγκη εκείνη τη στιγμή να ειπωθεί. Και μιλώντας για σύστημα εννοώ του ανθρώπινο οικοσύστημα. Νομίζω η επάνοδος της τέχνης και τις ζωγραφικής ειδικότερα πολύ σχετίζεται με κρίσεις παγκόσμιες που αφορούν τον ανθρώπινο πολιτισμό αλλά και την αποτυχία της λειτουργίας του λόγου ως μέσου επικοινωνίας. Είναι πρόκληση πια να είναι κανείς άνθρωπος στην ουσία του, να συνυπάρχει να συν-δημιουργεί, να συμπράττει και να επικοινωνεί αντί να αντιδρά ή να σιωπά.

Αφαίρεση. Είναι ένας πολύ δύσκολος χώρος παρόλο που μοιάζει εύκολος. Ένας ενδιάμεσος χρόνος που παγώνει και εμπειριέχει ακριβώς όσα δεν λέγονται ή δεν μπορούν να ειπωθούν. Εσείς μέσα από τη ζωγραφική σας τι θέλετε να αποκαλύψετε στο θεατή και τι όχι;

Ξεκινάω από το τι μπορεί να θέλω να αποκρύψω από τον θεατή και η απάντηση είναι τίποτα. Στόχος της ζωγραφικής μου είναι μόνο να αποκαλύψει, να βάλει σε εικόνες αυτά που δεν μπορούν να γίνουν λέξεις και μιλούν για τον ασυνείδητο ανθρώπινο ψυχισμό τον ατομικό - προσωπικό και το συστημικό - κοινωνικό. Ξεκίνησα την περιπέτεια μου στη ζωγραφική με στόχο και όραμα να απεικονίσω ασυνείδητα ανθρώπινα ψυχικά τοπία. Συναισθήματα, τραυματικές καταστάσεις, σχέσεις τον εαυτό μας και τις εμπειρίες μας και πολλά αλλά. Να ζωγραφίσω όλα αυτά που συνθέτουν αυτό που είμαστε και ορίζουν αυτό που γινόμαστε αλλά δεν είναι ορατά στο μάτι.

Τα έργα σας γειτνιάζουν- ακουμπούν στα όρια της ζωγραφικής του Richter που γνωρίζουμε για σας ότι είναι μεγάλος δάσκαλος και αφορμή να ξανα-ζωγραφίσετε, φοβάστε αυτή την εγγύτητα και πόσο σας επηρεάζει;

Καθόλου δε φοβάμαι την εγγύτητα ούτε με το δάσκαλο Richter ούτε με οποιονδήποτε άλλο καλλιτέχνη που θα μπορούσε να είναι στις επιρροές μου. Έχω άλλωστε πει ότι οι βασικές μου επιρροές είναι ο Gerhard Richter, ο Miles Davis και η Γαλλική Ψυχαναλυτική Σχολή. Το έργο του Richter είναι μία παρακαταθήκη, η ιστορία μιας τεχνικής και μιας εικαστικής φιλοσοφίας χωρίς προηγούμενο και

συχνά αφορμή για τη δικιά μου δημιουργία. Είμαστε δύο άνθρωποι σε δύο διαφορετικές ιστορικές στιγμές που ο καθένας έχει να πει τις δικές του ιστορίες πάνω στον καμβά. Μακάρι να υπάρξω τόσο δημιουργικός και εναλλακτικός όσο εκείνος.

Το χρώμα είναι ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία στο έργο σας. Εμπεριέχει και εκπροσωπεί τα συναισθήματά σας;

Στην ψυχαναλυτική ανάγνωση των έργων το χρώμα πάντα μιλάει για το συναίσθημα. Αυτό όμως είμαστε οι άνθρωποι, συναίσθημα το οποίο επηρεάζει τα πάντα και τις πράξεις μας περισσότερο πόσο κατανοούμε. Το έργο είναι δικά μου και άρα τα χρώματα εκπροσωπούν τα δικά μου συναισθήματα. Συναισθήματα με τα οποία, όπως και σε κάθε έργο τέχνης, κάποιος θεατής θα συνταυτιστούν και μέσα από τα έργα μου θα αναγνώσουν συνειδητά ή ασυνειδητά και θα αναβιώσουν τις δικές του ιστορίες.

Παρατηρώντας προσεκτικά τα έργα σας, γνωρίζοντας ότι ασχολείστε παράλληλα και με την μουσική διακρίνουμε την ποιητική και την σύνθεση της μουσικής.

Η μουσική βρίσκεται μέσα σε όλα δεν θα μπορούσε να μην βρίσκεται και στα έργα μου. Κι εκείνη επιχειρεί να εκφράσει αυτό που δεν μπορεί να μπει σε λέξεις και να εναρμονιστεί και να εναρμονίσει την καθημερινότητά μας. Όπως και το εικαστικό έργο στοχεύει σε μία ψυχική μετουσίωση η οποία θα ανακουφίσει και θα τέρψει. Έχω στο μυαλό μου ένα εγχείρημα στο οποίο θα παντρέψω και τα δύο στο μέλλον αλλά ακόμα βρίσκεται σε επίπεδο έμπνευσης.

Εν τέλει ποιά είναι τα ανομολόγητα για σας στην τέχνη; Σας γοητεύει η μυστικότητα της σιωπής σε αυτό το ταξίδι;

Η σιωπή είναι μία μορφή επικοινωνίας. Ο Λακάν λέει ότι το γράμμα που έχει φτάσει στον τελικό του αποδέκτη είναι αυτό που δεν έχουμε ποτέ στείλει. Η άρτια επικοινωνία είναι αυτή που εκφράζουμε και αποκρύπτουμε από τους άλλους γιατί τελικά αφορά μόνο εμάς. Και στην τέχνη το έργο αφορά πρώτα τον δημιουργό και μετά τους θεατές. Το έργο που βλέπουν με τα δικά τους μάτια οι θεατές αφορά πρώτα αυτούς και έπειτα τον δημιουργό. Και όλο αυτό γίνεται μέσα στην σιωπή.

Info: Γκαλερί Artzone 42, Λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 42, Αθήνα, Διάρκεια: 1/12/2023-11/1/2024, Ημέρες & Ώρες: Τρίτη & Πέμπτη-Παρασκευή 15:00-21:00, Τετάρτη & Σάββατο 11:00 – 15:00, <https://www.artzone42.gr/>

**Πρώτη Δημοσίευση 27/12/2023
www.dreamideamachine.com
© Συνέντευξης Έφη Μιχάλαρου**